

Anteckningar från möte #4 i dialogen om skolans framtid: Lärande

Syftet

Mötets syfte var att diskutera lärande i Svenljungas skolor i framtiden och att komma fram till konkreta förslag på förändringar.

Sammanfattning av gruppernas samtal

Grupper diskuterade hur lärande bör se ut i den optimala framtida skolan i Svenljunga. Samtalen skedde mot bakgrund av eventuella ekonomiska begränsningar och organisationsövervägningar.

Här följer en sammanfattning av gruppernas förslag:

- **Vi måste göra något.** Det är inte rätt att man efter nio år inte har kompetensen som hjälper att gå vidare och inte ramla ur systemet.
- **Profilskolor.** Vi bör skapa skolor med särskild pedagogisk inriktning - profilskolor – till exempel en naturskola, Montessoriskolor med flera. Vi ska vara en kommun som satsar på intressanta skolor med olika profiler och så locka till oss bra lärare som vill arbeta kreativt.
- **Bra lärare som stannar kvar.** Lärare måste välja Svenljunga och stanna kvar här. Viktigast för lärande är bra duktiga lärare – Vi har många bra lärare redan och vi måste behålla dem
- **Stadieindelning.** Ett sätt att locka och behålla lärare är stadieindelning. Det gör det lättare att utnyttja lärarnas kompetenser. Idag är många utbildade för undervisning i en viss stadie.
- Bygga skola i världsklass där alla lyckas oavsett sina förmågor.
- **Närhetsprincipen.** Välja närmaste skola och lösa detta med skolskjuts även om det innebär att samarbeta med andra kommuner. Närhet är utgångspunkt för bra lärande. Förutom transport är digitalisering (distansundervisning) en möjlig lösning.
- **Mångfald och skolan som en mötesplats.** När elever träffar andra elever med olika bakgrund, erfarenheter och synsätt främjas lärande.
- **Vision för varje skola.** Varje skola är unik. Frågan som ska ställas först är: vad har vi för förutsättning på vår skola och hur skapar vi den bästa skola? Vi behöver en gemensam vision för varje skola som alla ställer upp på. Sen ska vi vidta förbättringsåtgärder för att nå önskade resultaten: en bättre arbetsmiljö, bättre resultat och så vidare. Detta är ett långsiktigt projekt, men vi måste ta små steg och gör en eller två saker varje år. På detta sätt lockar vi till oss nya lärare och familjer. Vi bygger en gemenskap som samverkar utifrån en gemensam vision och där alla är med.
Vi behöver en tydlig **handlingsplan** (so bygger på visionen): vad vi på vår skola vill uppnå över 4-5 år tillsammans. Hur måste vi förändra våra tankesätt, förhållningssätt eller bemötande för att komma fram till det vi vill uppnå. Det ska vara en levande vision – en vi lever med det varje dag - inte bara pappersprodukt.
- **Likvärdighet.** Skolsystemet ska vara som vatten- och avloppssystemet som levererar samma tjänst för hela kommunen – samma kvalitet oavsett var en ort ligger. Kan man tänka att den nya skolorganisationen fungerar på samma sätt –

att det skapar likvärdig kvalitet i varje skola. Samma kvalitet men skolor är inte likadana.

- **Barnen ska mötas på sin nivå.** Vi bör utgå ifrån det barnen är intresserade och inspireras av för att nå dem om de inte kan lära på det traditionella sättet. Det handlar inte om kunskapsnivån men vad barnen är intresserad av. Ett exempel är kulturskolan. Det innebär att vi måste ändra vårt vanliga arbetssätt och metoder – anpassa undervisning om det behövs. Vi har ett problem med att 36 procent inte når kunskapskraven i kl 6 (vår 2016). Barn har inte nåtts under sina första 6 år. Vi måste börja i förskolan redan och under varje stadie. Vi måste tänka på ett annat sätt.
- **Kollegialt lärande.** Lärandet för personalen måste organiseras. Vi måste skapa förutsättningar för lärarna att lära tillsammans med elever och med kolleger. Det behövs en dynamik och rätt förutsättningar. Det är en förutsättningen för att möta varje enskild elev på sin nivå.
- **Frihet och stöd till lärare.** Att möta varje elev på sin nivå kräver att vi måste ge lärare större frihet att tolka läroplanen. Lärarna har idag mycket tryck på sig att leverera allt som står i läroplanen. Men det finns tillräckligt med utrymme i skolplanen för att bedriva anpassade undervisningsformer. Men då ska inte skolledare gå in för mycket och styra upp hur undervisning ska ske. Vi måste våga mera. Vi ska inte binda oss upp i skolinspektionens formaliteter och ha mod att gå emot och utveckla systemet.
- **Skolor bestämmer.** Politiker blandar sig inte in i *hur* lärande ska ske – ni är experterna
- **Möjliggör lagarbete.** Lärarna ska komplettera varandra i lag. En rektor och ett system som uppmuntrar och stöttar lärare ger möjligheter för att skapa en kreativ flexibilitet.
- **Tydlig struktur och flexibilitet.** Det ska vara en tydlig struktur och tydlig skolledning. Det innebär tydliga regler men också tydlighet i hur skolan ska jobba med elever. Tydlighet skapar trygghet för lärare, elever och föräldrar och är en grund för bra lärande. Pedagoger kan då arbeta i trygghet och kan vara kreativa och flexibla – anpassa sig till olika situationer som uppstår.
- **Förutsättningar för lärare.**
 - Lärarna ska jobba så mycket som möjligt med undervisning för det är där de är som bäst.
 - Lärarna ska jobba så mycket som möjligt med undervisning som de är behöriga till.
 - Lärarna ska avlastas av stödpersonal exempelvis socialpedagoger och förstärkt elevhälsa.
 - Elever som behöver anpassad lärande och särskilt stöd ska fångas upp tidigt och inte först i högstadiet.
 - Flexibla lokaler behövs som kan anpassas för att möta behov som uppstår. Det måste vara möjligt för mindre grupper att kunna arbeta i enrum ett tag – till exempel med särskilt lästräning i 2 månader.
 - Arbetsrum för lärare att träffas mellan lektioner.
- **Fler vuxna i skolan.** Vi behöver fler vuxna som kan jobba med och att stötta och hjälpa på olika sätt. Vi bör använda fler volontärer. Gärna fler män i skolan som kan vara rollmodell för killar. Varje vuxen som vill vara i skolan är en tillgång för elever. Här finns resurser som vi bör kunna använda bättre.

Förslag som inte redovisades i större gruppen på grund av tidsbristen:

- **Optimal klasstorlek.** Skolan som mötesplats kräver stora enheter så att både personal och elever skulle kunna utvecklas. Förslag på 20 elever per årskull plus och minus 5 elever.
- **Resursfördelning.** Varje elev ska få samma summa i elevpeng. Övriga resurser ska fördelas efter elevernas behov
- **Tvåläraresystem.** Två lärare per klass.
- **Uppföljning.** Varje lärare ska få tid att följa upp saker som kommuniceras av föräldrar om deras barn

Nästa möte

- Stödjer gruppen förslagen från förra mötet?
- Vi fortsätter samtalet och fokuserar på konkreta förslag för hur det sociala i skolan kan förbättras.

I perspektivinventeringen identifierades följande problem:

Samverkan är bristfällig och bör förbättras

1. Lärare och elever

- Lärarna lyssnar inte alltid på elever
- Några elever upplever att de inte har en bra relation med lärarna – lärarna ska vara mer sociala

2. Lärare och föräldrar

- Kontakt mellan föräldrar och läraren saknas
- Några föräldrar känner sig inte hörda av lärarna
- Föräldrar litar inte på skolan

3. Föräldrar emellan

- Det saknas samverkan mellan föräldrar

4. Skolan och myndigheter

- Fungerar samverkan mellan skolor och övriga myndigheter?

Det är inte ordning och reda – disciplin saknas

- Problem på rasterna
- Problem med klotter och nedskräpning
- Brist på närvaro i korridorerna - stökiga
- Lärarna ingriper inte
- Regler inte tydliga
- Brist på rutiner?
- Brist på respekt – vems ansvar? Lärare, föräldrar?
- Lärarna har inte kontroll.

Alla känner sig inte trygga

- Lugn i klassrummet saknas
- Utanförskap
- Korridorerna upplevs som otrygga
- Stöld i skolan
- Trivs personalen?
- Brist på kontinuitet skapar otrygghet
- För få synliga vuxna

Problem med konflikter, kränkning, mobbning och utanförskap

- Rektor tar inte tag i problem

- Det görs inte tillräckligt mot mobbning - ökar i stora skolor och stora grupper
- Rutiner mot mobbning följs inte
- Utanförskap är ett problem
- Några som bråkar – problem hanteras inte

En personlig kommentar

På mötet togs upp känslan av att en jag gav större vikt till perspektivet som förespråkar centralisering än den som förespråkar behållandet av skolor i byar. Det var inte min intention att inte agera neutralt och opartiskt och jag ska vara mer uppmärksam om detta framöver.

Bernard le Roux
16 mars 2017